

Terveystiedon arviointi

Saila Romakkaniemi ja Päivi Kärki

Tukimateriaalin sisältö

1. Terveystiedon arvioinnin yleiset periaatteet

- Löytyy täältä

laajemmin: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/terveystieto_p%C3%A4%C3%A4tt%C3%B6arviointi_esitysdiat.pdf

2. Terveystiedon opetuksen osa-alueet sekä niihin kuuluvat yksittäiset tavoitteet T1-T12

- Oulun kaupungin terveystiedon opetuksen vuosiluokkaistetut SISÄLLÖT löytyy

täältä: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/ops/20650/perusopetus/oppiaineet/20768/vlk/20872/vuosi/9329681>

3. Yksinkertaistetut arvosanojen 5, 7, 8 ja 9 kriteerit

- Terveystiedon päättöarvioinnin kriteerit ja niitä täydentävä tukimateriaali löytyy täältä:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/TT_Perusopetuksen%20p%C3%A4%C3%A4tt%C3%B6arviointi%20tukimateriaali_Paakkari_Lehtinen.pdf

YLEISET PERIAATTEET

- ARVIOINNIN TULEE OLLA...
- 1. Yhdenvertaista
- 2. Monipuolista
- 3. Suunnitelmallista ja johdonmukaista
- 4. Arvioinnin täytyy olla avointa ja perustua asetettuihin tavoitteisiin ja kriteereihin

ARVIOINNIN TEHTÄVÄ

- 1. Arvioinnilla pyritään **ohjaamaan ja kannustamaan oppilasta** sekä **kehittämään oppilaiden itsearvioinnin taitoja**
- = FORMATIIVINEN ARVIOINTI

Formatiivinen arviointi on **oppimista tukevaa ja ohjaavaa palautetta**. Sen tulee kertoa oppilaalle, kuinka hän voi parantaa omaa suoriutumistaan suhteessa tavoitteisiin.

- ei edellytä dokumentointia

- 2. Arviointi kertoo **missä määrin oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet**

- = SUMMATIIVINEN ARVIOINTI

Jokaisen oppilaan tulee saada käsitys siitä, **mitä** hänen on tarkoitus oppia ja **miten** hänen suoriutumistaan **arvioidaan**.

- arviointiin vaikuttavat näytöt dokumentoitava

TERVEYSTIEDOSSA...

- Positiivinen lähestymistapa - kriteereissä kuvataan osaamista, ei osaamattomuutta
- Päätösarvosana on oppiaineen koko oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien mukainen kokonaisarviointi
 - Huomioidaan 7-9lk osaaminen, esim. 8.lk ensiaputaidot
- Arvosanan kumulatiivisuus – vaatimustason kasvaminen (asiasisältö ja tiedonkäsittely)
- Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn/heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta.

S1 Terveysttä tukeva kasvu ja kehitys

- T1 Terveystteen liittyvät käsitykset
- T2 Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen sekä käyttäytymisen säätelyn analysointi
- T4 Terveystdellisen kehityksen analysointi ja toiminta vuorovaikutustilanteissa

S2 Terveyttä
tukevat ja
kuluttavat
tekijät ja
sairauksien
ehkäisy

T5 Terveysten vaikuttavien
tekijöiden tunnistaminen ja terveyteen liittyvien
käsitteiden käyttäminen

T6 Terveysten, turvallisuuteen ja
sairauteen liittyvien tietojen ja taitojen hallinta

T8 Terveysten ja sairauteen liittyvien
ilmiöiden tarkastelu ja terveyteen liittyvän
tiedon luotettavuuden arviointi

S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri

- T9 Ympäristön terveysvaikutusten hahmottaminen
- T10 Työkyvyn edistämisen keinojen hahmottaminen
- T11 Terveyskäsitusten arviointi sekä oppimista edistävien tekijöiden hahmottaminen
- T12 Terveysteen liittyvän viestinnän arviointi sekä terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavien keinojen tunteminen

Arvosana 5

Oppilas osaa:

Nimetä

Antaa esimerkkejä

Hakea ohjatusti tietoa

Esittää ohjatusti ratkaisuja

Käyttää ohjatusti käsitteitä

Arvosana 7

Oppilas osaa:

Kuvata jonkin esimerkin avulla

Antaa joitakin esimerkkejä

Nimetä

Hakea tietoa muutamista lähteistä

Käyttää tietoa paikoitellen asianmukaisesti

Arvioida ohjatusti tiedon luotettavuutta

Analysoida ohjatusti

Arvosana 8

Oppilas
osaa:

- Kuvata esimerkkien avulla
- Analysoida esimerkkien avulla
- Esittää ratkaisuja
- Käyttää käsitteitä pääosin asianmukaisesti
- Hakea tietoa erilaisista lähteistä
- Selittää
- Arvioida tiedon luotettavuutta
- Soveltaa

Arvosana 9

Oppilas osaa:

Kuvata ja selittää syy-seuraussuhteita

Eritellä

Luokitella

Analysoida perustellen

Arvioida perustellen

Käyttää käsitteitä asianmukaisesti

Hakea tietoa monipuolisesti

Soveltaa ja arvioida tietoa

Esimerkki 1. S1

Koekysymys: Mitkä ovat terveyden osa-alueet?

5: Fyysinen terveys

7: Osa-alueet ovat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys. Fyysiseen terveyteen liittyy esim. liikunta, sosiaaliseen kaverit.

8: Osa-alueet ovat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys. Fyysiseen terveyteen liittyy esimerkiksi liikunta, psyykkiseen esim. Tunneterveys ja sosiaaliseen ystävyysuhteet.

9: Osa-alueet ovat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys. Fyysiseen terveyteen liittyy esimerkiksi liikunta, psyykkiseen esim. tunneterveys ja sosiaaliseen ystävyysuhteet. Nämä osa-alueet kytkeytyvät toisiinsa eli esim. Uni vaikuttaa ihmissuhteisiimme ja siihen jaksako liikkua vai ei.

Esimerkki 2. S2

Koekysymys: Mitä vaikutuksia unella on terveyteen?

5: Ei väsyttä.

7: Uni vaikuttaa vireyteen ja pitäisi nukkua vähintään 8 tuntia yössä.

8: Uni vaikuttaa fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen. Jos ei nuku, väsyttää, on ärtynyt eikä jaksa alkaa kavereita.

9: Uni vaikuttaa fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen. Jos ei nuku, väsyttää, on ärtynyt eikä jaksa alkaa kavereita. Univaje nostaa riskiä sairastua esim. 2 tyypin diabetekseen tai muihin kansantauteihin. Uni on myös iso tekijä mielen hyvinvoinnin kannalta.

Esimerkki 3. S3

Koekysymys: Mitä terveyttä tukevia tekijöitä omassa ympäristössäsi on?

5: Kotini lähellä on metsä ja ilma on puhdasta.

7: Kotini lähellä on metsä ja ilma on puhdasta. Voin ulkoilla ja liikkua metsässä ja virkistäytyä ulkoillessani.

8: Kotini lähellä on metsä ja ilma on puhdasta. Voin ulkoilla ja liikkua metsässä ja virkistäytyä ulkoillessani. Puhdas ilma on suora terveysvaikutus ja metsässä liikkuminen vaikuttaa terveyteeni epäsuorasti.

9: Kotini lähellä on metsä ja ilma on puhdasta. Voin ulkoilla ja liikkua metsässä ja virkistäytyä ulkoillessani. Puhdas ilma on suora terveysvaikutus ja metsässä liikkuminen vaikuttaa terveyteeni epäsuorasti. Siitepölyaikaan ilmanlaatu on erilaista ja voi vaikuttaa haitallisesti terveyteeni.